

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtion riskipääomatakuista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion riskipääomatakuista annettua lakia siten, että takuita voitaisiin myöntää riskisijoituksia tekevien luottolaitosten ja muiden riskisijoittamista harjoittavien yhteisöjen ja rahastojen lisäksi myös muille yhteisöille ja rahastoille sekä yksityishenkilöille.

Sijoitusmuotona hyväksyttäisiin osakepääomasijoitusten lisäksi myös muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset, kuten pääomalinat

ja vaihtovelkakirjalainat, ja korvauksia voitaisiin eräissä tapauksissa maksaa myös osittaisen tappion perusteella. Lainmukaista takausten myöntämisvaltuutta ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 200 miljoonasta markasta 500 miljoonaan markkaan ja lain voimassaoloaikaa jatkettavaksi vuoteen 2000.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Nykytila

Laki valtion riskipääomatakuista (594/92) tuli voimaan 1 päivänä elokuuta 1992. Lain mukaan riskisijoittamista harjoittavilla yhteisöillä ja rahastoilla sekä luottolaitoksilla on mahdollisuus saada valtion takaus enintään 50 %:lle osakepääomasijoituksestaan kohdeyritykseen. Riskipääomatakuita koskevat asiat käsittelee lain mukaan Valtiontakuukeskus, jäljempänä takuukeskus. Riskipääomatakuuiden myöntämisvaltuus on enintään 200 miljoonaa markkaa.

Riskipääomasijoittamista Suomessa harjoitti vuoden 1992 lopussa 21 yhteisöä, joissa oli pääomaa noin 720 miljoonaa markkaa. Sijoitettu pääoma on kansantalouden kokoon suhteutettuna noin neljäsosa Länsi-Euroopan maiden keskiarvosta. Sijoitettavaa pääomaa kotimaisissa riskisijoitusrahastoissa oli jäljellä vuoden 1993 lopussa noin 200 miljoonaa markkaa. Tämä vastaa noin kahden vuoden sijoitusten määrää.

Pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) riskipääomarahoituksen saannin parantaminen on katsottu useissa maissa tärkeiksi. Suomessakin asiaan on kiinnitetty runsaasti huomiota. Vuosien 1992 ja 1993 aikana on valmistunut useita raportteja, joissa on esitetty toimenpide-ehdotuksia pk-yritysten riskirahoituksen saannin edistämiseksi.

Pienen ja keskisuuren yritystoiminnan neuvottelukunnan raportissa (komiteanmietintö 1992:18) esitettiin yhdeksi pk-yritysten kehittämisen painopistealueeksi rahoitusta. Raportissa todettiin, että kotitaloussektorin varoja pitäisi voida suunnata pk-yritysten riskipääomaksi ja että pk-yritysten riskipääomamahdollisuuksia on merkittävästi parannettava ja siihen liittyvät säädösmuutokset saatettava voimaan vuoden 1993 aikana.

Kauppa- ja teollisuusministeriön riskisijoitustyöryhmän 8 päivänä maaliskuuta 1993 julkaistussa mietinnössä esitettiin useita toimenpide-ehdotuksia valtion riskipääomatakuun kehittämiseksi. Työryhmän mielestä keskeisimmät muutokset olisivat takuukatteen nostami-

nen 70 %:iin, institutionaalisten sijoittajien sijoitusten takaaminen ja osittaisen tappion korvaaminen.

Kauppa- ja teollisuusministeriön 8 päivänä huhtikuuta 1993 julkaisemassa pk-yrityspoliittisessa ohjelmassa todettiin myös, että riskipääoman tarjontaa pk-yrityksille tulee voimakkaasti kehittää valtion riskisijoitustoiminnalla.

Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ja Suomen Riskisijoitusyhdistyksen yhteisessä 1 päivänä joulukuuta 1993 julkaistussa raportissa esitettiin, että takuukeskus kehittäisi riskipääomatakuuta siten, että se soveltuisi paremmin institutionaalisen sijoittajan käyttöön ja että takuu korvaisi myös osittaisen tappion. Riskipääomatakuu parantaisi tällöin sijoituksen turvaavuutta ja lisäisi vakuutusyhtiöiden kiinnostusta riskisijoittamiseen.

Riskipääomatakuuta ei ole toistaiseksi haettu takuukeskukselta. Syinä tähän ovat ilmeisesti lähinnä Suomen taloudellisen aktiviteetin vähäisyys sekä voimassa olevan lain käyttöalan rajoitukset.

1.2. Ehdotetut muutokset

Pk-yritysten rahoitusrakenteen parantamiseksi tulee pääoman saamista pk-yrityksiin edistää myös valtion toimenpitein. Valtion takauksen muodossa annettu tuki on välillistä ja tähtää yksityisen pääoman saamiseen riskisijoitustoimintaan nykyistä laajemmassa mitassa. Tästä syystä ehdotetaan voimassa olevaa riskipääomatakulakia muutettavaksi siten, että se ehdoiltaan vastaisi riittävässä määrin käytännössä esiintyviä tarpeita.

Lain voimassa olevan 1 §:n mukaan valtion riskipääomatakuuta voidaan myöntää luottolaitosten ja muiden riskisijoittamista harjoittavien yhteisöjen ja rahastojen osakepääomasijoitusten yhteydessä syntyvän tappionvaaran varalta. Pykälä rajaa näin ollen lain soveltamisalan ulkopuolelle yksityishenkilöt sekä sellaiset yhteisöt ja säätiöt, joiden toimialaan riskisijoittaminen ei kuulu, esimerkiksi vakuutusyhtiöt. Nämä ovat kuitenkin erittäin potentiaalisia sijoittajia. Esityksessä ehdotetaan takuunsaajien piiriä laajennettavaksi siten, että riskipääomatakuuta voitaisiin myöntää myös vakuutusyhtiöille, muille yhteisöille ja rahastoille sekä yksityishenkilöille, jotka tekevät laissa tarkoi-

tettuja sijoituksia. Takuu voitaisiin myöntää niin kotimaiselle kuin ulkomaiselle riskisijoituksen tekijälle.

Valtiontakuu voidaan 2 §:n mukaan myöntää sen varalta, että 1 §:ssä mainitulle sijoittajalle syntyy tappiota osakepääomasijoituksesta, jonka se on tehnyt eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksesta annetun lain 1 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun yritykseen. Osakepääomasijoitus on kuitenkin vain yksi tapa tehdä pääomasijoitus. Esimerkiksi venture capital- eli riskipääomarahaston myöntäessä rahoitusta yritykselle on useissa tapauksissa osakepääomana annettava sijoitus vain osa rahoitusjärjestelyä. Varsin usein ammattimaiset sijoittajat käyttävät lainamuotoisia rahoituskeinoja. Suunnitteilla on myös rahastoja, joiden tarkoituksena on tehdä kaikki sijoituksensa muussa muodossa kuin osakepääomasijoituksena. Esityksessä ehdotetaan pykälää muutettavaksi siten, että sijoitusmuotona hyväksyttäisiin myös muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset. Oman pääoman ehdoilla sijoituksella tarkoitetaan ehdotuksessa kaikkia niitä sijoitusmuotoja, joihin ei liity vakuutta ja saajan velvollisuus maksaa pääomaa tai korkoa on yhteydessä yrityksen taloudelliseen tilanteeseen. Tällaisia sijoituksia ovat osakepääomasijoitusten ohella esimerkiksi pääomalainat, optiolainat, voitto-osuuslainat ja vaihtovelkakirjalainat.

Ammattimaisten sijoittajien, kuten riskipääomarahastojen, säätiöiden ja vakuutusyhtiöiden, sijoituspolitiikka nojautuu sijoitussalkkuun eli portfolioon perustuvan tappionvaaran eli riskin minimointiin hajauttamalla sijoitukset erilaisiin yrityksiin. Yksittäisille sijoituksille myönnettävä valtion takuu ei luontevasti sovelu sijoitussalkun riskienhallintakeinoksi. Tästä syystä 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan takuu voitaisiin myöntää puitetakuuna riskisijoitusrahaston tai yhteisön useista yksittäisistä sijoituksista koostuvalle sijoituskokonaisuudelle eli sijoitussalkulle.

Tällöin sijoittajana toimivalle rahastolle tai yhteisölle voitaisiin antaa puitetakuu, joka katkaisi sen myöhemmin tekemät yksittäiset sijoitukset. Jokainen puitetakuun mukainen hyväksytty sijoitus tulisi takuun piiriin. Takuukeskuksen vastuu kasvaisi, kun sijoittajana toimiva rahasto tekee sijoituksia ja pienenesi, kun se realisoi sijoituksia. Valtion takuu annettaisiin sijoituksille, jotka riskipääomarahasto tekisi kohdeyrityksiin.

Valtion takuu voitaisiin edelleen antaa myös silloin, kun yksittäinen risksijoittaja tekee sijoituksen suoraan kohdeyritykseen ilman, että riskipääomarahasto toimii väliorganisaationa.

Muutosten jälkeen valtion riskipääomatakuu voitaisiin antaa sijoituskohtaisesti, puitetakuuna tai näiden yhdistelmänä.

Koska esityksessä ehdotetaan, että valtion riskipääomatakuu voitaisiin myöntää kaikille oman pääoman ehtoisille sijoituksille, ehdotetaan myös 3 §:ää ja 5 §:n 1 momenttia muutettavaksi vastaavasti.

Lain 4 §:n mukaan riskipääomatakuuta saa samanaikaisesti olla voimassa yhteensä enintään 200 miljoonaa markkaa. Riskipääomatakuuta ei ole tähän mennessä haettu eikä valtuutta siten käytetty. Esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan kuitenkin vauhdittavan takuiden kysyntää. Keskimääräisten risksijoitusrahastojen puitetakuiden arvioidaan olevan 50—100 miljoonan markan suuruiset. Esityksessä ehdotetaan myös lain soveltamisajan jatkamista. Näistä syistä riskipääomatakuiden myöntämisvaltuuden enimmäismäärää ehdotetaan nostettavaksi 500 miljoonaa markkaan.

Voimassaolevan lain 5 §:n mukaan riskipääomatakuun perusteella korvataan laissa tarkoitettulle sijoittajalle takuun kattama 3 §:ssä tarkoitettu osa siitä tappiosta, jonka takuun kohteena olevasta sijoituksesta on sijoittajalle mahdollisesti syntynyt. Tappio katsotaan syntyneeksi, kun takuun saaja luopuu vastikkeetta tai muodollista vastiketta vastaan sijoituksestaan tai kun yhtiö on asetettu konkurssiin tai selvitystilaan. Toisin sanoen korvauksen saamisen edellytyksenä on, että sijoittajan kokonais tappio on korvauskelpoinen.

Esityksessä ehdotetaan, että myös sijoittajalle sijoituksesta aiheutunut osittainen tappio olisi korvauskelpoinen. Lain 5 §:ään ehdotetaan otettavaksi uusi 3 momentti, jonka mukaan korvattavaa tappiota katsotaan syntyneeksi myös silloin, kun sijoituksen realisoinnin yhteydessä sijoituksesta saatu luovutushinta alittaa sijoitetun pääoman määrän. Luovutushintaa laskettaessa voidaan ottaa huomioon sijoituksen realisoinnissa saadun hinnan lisäksi muun muassa sijoitusaikana saadut osingot ja korot. Takuukelpoisesta sijoitusportfoliosta aiheutuva kokonaistappio koostuisi sijoituksista saatavien tuottojen ja sijoituksista aiheutuneiden tappioiden erotuksesta. Osittainen tappio voitaisiin korvata joko yksittäisen sijoituksen

realisoinnin jälkeen tai silloin, kun sijoittajalle on syntynyt tappiota kaikkien sijoitusten realisoinnin jälkeen.

Voimassa olevassa 5 §:n 3 momentissa, jota ehdotuksessa vastaa pykälän 4 momentti, säädetään, että takuukeskus voi silloin, kun sijoittaja luopuu sijoituksestaan vastikkeetta tai muodollista vastiketta vastaan vaatia sijoituksen kohteena olevat osakkeet siirrettäväksi vastaavin ehdoin takuukeskukselle. Säännöksessä mainittu muodollinen vastike tarkoittaa käytännössä lähes vastikkeetonta suoritusta. Valtiontakuukeskuksella tulisi kuitenkin olla kyseessä oleva siirto-oikeus aina, kun vastikkeen arvioidaan olevan ilmeisessä epäsuhteessa sijoituksen arvoon. Tästä syystä säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että sijoittajan luopuessa sijoituksestaan sellaista vastiketta vastaan, joka on ilmeisessä epäsuhteessa sijoituksen arvoon, voidaan oman pääomanehtoiset oikeudet vaatia siirrettäviksi Valtiontakuukeskukselle. Käytännössä kyseessä oleva oikeus voitaisiin toteuttaa esimerkiksi takuusopimuksen kirjatulla ehdolla takuukeskuksen lunastusoikeudesta sellaisessa tapauksessa, kun aiottu luovutushinta ilmiselvästi poikkeaa markkinoiden käyvistä hintatasosta.

Koska esityksessä ehdotetaan, että laissa tarkoitettuna sijoitusmuotona hyväksyttäisiin muutkin oman pääoman ehtoiset sijoitukset kuin osakepääomasijoitus, säännöstä ehdotetaan muutettavaksi vastaavasti siten, että kaikki oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen liittyvät oikeudet, esimerkiksi vaihtovelkakirjalainaan liittyvä oikeus vaihtaa laina sijoitusyhtiön osakkeisiin, voidaan vaatia mainituissa tapauksissa siirrettäväksi takuukeskukselle. Takuukeskuksella olisi oikeus luovuttaa näin siirretyt oikeudet edelleen tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla.

Riskipääomatakuista peritään voimassa olevan 6 §:n mukaan takuumaksujen lisäksi korvaus sijoituksen arvonnoususta. Korvaus on enintään 30 prosenttia siitä takuun kohteena olevan osuuden voitosta, joka sijoituksen realisoinnin yhteydessä saadaan.

Lain perustelujen mukaan (HE 65/1992 vp) sijoituksesta saatava voitto lasketaan siten, että realisoinnin yhteydessä saadusta luovutushinnasta vähennetään merkintähinta ja mahdollinen myyntivoiton vero. Korvauksen suhteellinen määrä päätettäisiin takuutarjousta annettaessa ja sen oli tarkoitus vaihdella 10—30 %:n välillä sen mukaan, millaiseksi arvonnousu-

mahdollisuudet ja sijoitusten teollisuuspoliittinen merkitys arvioidaan. Takuukeskus saisi takuupäätöksessä sovitun suuruisen korvauksen takuun kohteena olevan osuuden voitosta.

Eduskunnan talousvaliokunta totesi hallituksen esityksestä antamassaan mietinnössä (TaVM 23/1993 vp), että valiokunnan mielestä tapauskohtaisesti tulee harkita takuukorvauksen kokonaan perimättä jättämistä, johon laki suo mahdollisuuden. Lisäksi valiokunta piti tarpeellisena, että hallitus seuraa lain käytäntöön soveltamista silmällä pitäen sitä, etteivät takuuehdot ole yrityksille liian raskaat.

Riskisijoittamisen luonteeseen kuuluu sijoittajan irtautuminen kohteesta 5—10 vuoden kuluttua sijoittamishetkestä. Mahdollisia irtautumistapoja ovat osuuden myynti yrittäjälle tai toiselle sijoittajalle taikka listautuminen julkisille markkinoille. Tämän lisäksi sijoituksesta voi saada tuottoja esimerkiksi korkotuotoina tai pääomapalautuksina. Lain voimassa olevien säännösten mukaan arvonnousukorvauksen periminen rajoittuu osakkeista saatavaan myyntivoittoon. Lain 6 §:n mukaista oikeutta periä arvonnousukorvausta ehdotetaan laajennettavaksi kaikenlaiseen tuottoon, joka sijoituksista saadaan. Tällöin arvonnousukorvausta voitaisiin periä esimerkiksi vaihtovelkakirjalainalle saadusta korkotuotosta.

Voimassa olevien säännösten mukaan jokaiseen myönnettävään takuuseen sisältyy velvoite suorittaa korvausta sijoituksen arvonnoususta. Tämä ei sovellu yhteen sen ehdotetun muutoksen kanssa, että oikeutta periä arvonnousukorvausta esitetään laajennettavaksi tuottoon. Lain 6 § ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että takuukeskus ja takuunsaaja voisivat sopia arvonnousukorvauksesta keskenään.

Arvonnousukorvauksen suhteellisesta määrästä sovittaisiin takuusopimuksessa ja se voisi vaihdella 0-30 %:n välillä sen mukaan, millaiseksi arvonnousumahdollisuudet ja sijoituksen teollisuuspoliittinen merkitys arvioidaan, ja millaiseksi takuusopimuksen ehdot muutoin määrätään. Sijoituksesta saatavaa tuottoa laskettaessa huomioidaan muun muassa sijoitettu pääoma ja mahdollinen myyntivoiton vero.

Voimassa olevaa lakia voidaan 8 §:n 2 momentin mukaan soveltaa vuosina 1992—1994 myönnettyihin valtioneuvostoihin. Pk-yritysten riskipääomarahaus ei ole nykyisen suhdanteitaantuman vuoksi käynnistynyt lakia säädettyä arvioidulla tavalla. Suomen taloutta koskevan laman johdosta taloudellinen aktiviteetti

on ollut vähäistä, eivätkä yksityiset riskisijoitusyhteisöt ole juuri sijoittaneet varojaan. Lisäksi voimassa olevan lain käyttöalaa on pidetty ahtaana ja sen korvauserusteita rajoitettuna. Riskipääomarahauksen arvioidaan ehdotettujen muutosten johdosta tulevina vuosina kasvavan. Yhtenä vaikuttavana tekijänä kasvuodotusten toteutumiseksi ovat myös valtion eri toimenpiteet tavoitteen edistämiseksi. Tästä syystä lain soveltamisaikaa ehdotetaan jatkettavaksi vuoteen 2000.

2. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Valtioneuvoston myöntämät riskipääomasijoitustakuut ovat asiallisesti sisällöltään tappiontakuuta. Menestyneiden hankkeiden osalta takuukeskus saisi myöntämistään takuista tuottoa epäonnistuneista hankkeista aiheutuneiden tappioiden peittämiseksi.

Valtion riskin osuus on enintään 50 % koko menetetyin sijoituksen määrästä. Lähtökohtana lakia säädettäessä on pidetty, että riski vaihtelisi sijoituksen kohteena olevan sijoituksen laadun mukaan takuukeskuksen päätöksen mukaisesti 30—50 %:iin.

Takuukeskus perisi yleensä riskipääomatakuista takuuprovisiion lisäksi takuusopimuksessa sovitun korvauksen sijoituksen arvonnoususta. Korvaus olisi takuusopimuksessa sovitun mukaisesti 0—30 % takuun kohteena olevan osuuden tuotosta.

Valtioneuvostokeskuksesta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan takuukeskuksen on pyrittävä toiminnassaan siihen, että sen menot voidaan pitkällä aikavälillä kattaa toiminnan tuloilla. Riskipääomatakuiden osalta lain mukaiseen itsekannattavuuteen pyrittäisiin sillä tavoin, että osa takuista kohdistettaisiin teknologiapainotteisiin yrityksiin ja osa hyvät kasvumahdollisuudet omaaviin yrityksiin. Viimeksi mainittujen osalta sijoituksen realisointi voisi tapahtua huomattavasti nopeammin kuin teknologiapainotteisissa yrityksissä. Myös epäonnistumisen riski olisi näissä pienempi.

Valtion takuiden enimmäisvastuiksi ehdotetaan yhteensä enintään 500 miljoonaa markkaa. Jos keskimääräinen riskipääomatakuu olisi kaksi miljoonaa markkaa ja puitetakuulla taattavien riskisijoitusrahastojen koko 50—100 miljoonaa markkaa sekä taattavia sijoituksia

olisi vuodessa 25—50, vuosittainen valtion riskin kasvu olisi siten 50—100 miljoonaa markkaa.

Myönnettyistä riskipääomatakuista mahdollisesti aiheutuvien tappioiden kattamiseen tarvitaan varoja takuuriskien toteutumisvaiheessa, joten rahoitustarve on nähtävissä vasta usean vuoden viiveellä. Mahdollisten tappioiden suuruus riippuu myös riskipääomatakuista saatavista korvauksista.

3. Asian valmistelu

Esitys perustuu Valtiontakuukeskuksen esitykseen, ja se on valmisteltu virkatyönä kauppa- ja teollisuusministeriössä yhteistyössä takuukeskuksen kanssa. Esityksestä on pyydetty lausunnot Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitolta, Pienteollisuuden Keskusliitolta, Keskuskauppakamarilta, Keralta, Suomen Riskisijoitusyhdistykseltä, Suomen Pankkiyhdistykseltä, Suomen Yrittäjien keskusliitolta ja valtiovarainministeriöltä. Lausunnonantajat pitävät esitettyjä muutoksia yleisesti tarpeellisina ja kiireellisinä. Lausunnonantajien tekemät ehdotukset on pyritty mahdollisuuksien mukaan huomioimaan esityksessä.

4. Kansainväliset sopimukset

Euroopan talousalueesta tehty sopimus (ETA-sopimus) on tullut voimaan vuoden 1994 alusta. ETA-sopimuksen mukaan kansainvälis-

tä kauppaa vinouttavat valtiontuet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä. Tuen tarkoituksenmukaisuuden kannalta keskeistä on tuen kilpailua ja kauppavaikutusten arviointi.

Valtiontukien myöntämiskiellosta on Euroopan yhteisöjen (EY) piirissä hyväksytty kuitenkin useita poikkeuksia. Alemmanasteisessa normistossa muita tukia sallivampana pidetään muun muassa pienten ja keskisuurten yritysten tukea. ETA-sopimuksen mukaan jokainen uusi tukiohjelma sekä käytössä olevien tukiohjelmiin merkittävät muutokset joudutaan ilmoittamaan EFTAn valvontaviranomaiselle ESA:lle (EFTA Surveillance Authority). Mikäli tukiohjelma täyttää ETA-sopimuksen määräykset, valvontaviranomainen hyväksyy ohjelman ja määrää ohjelmalle enimmäistukikatkon. Myös valtion takaukset kuuluvat ETA:n valtiontukimääritelmien piiriin.

Valtion riskipääomatakuista annettu lainsäädäntö on ilmoitettu olemassa olevana tukiohjelmana ESA:lle. Samoin esityksessä ehdotetut lainsäädännön muutokset tulee ilmoittaa ESA:lle tukiohjelman muutoksena.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valtion riskipääomatakuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan valtion riskipääomatakuista 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun lain (594/92) 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti, 4 §, 5 §:n 1 ja 3 momentti, 6 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä lisätään 5 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Luottolaitosten sekä muiden riskisijoittamista harjoittavien yhteisöjen, rahastojen ja yksityishenkilöiden oman pääoman ehtoisten sijoitusten yhteydessä syntyvän tappionvaaran varalta voidaan myöntää valtiontakuita siten kuin tässä laissa säädetään. Oman pääoman

ehtoisella sijoituksella tarkoitetaan tässä laissa osakepääomasijoitusta, pääomalainaa, optiolainaa, voitto-osuuslainaa, vaihtovelkakirjalainaa tai muuta vastaavaa sijoitusta.

2 §

Valtiontakuu voidaan antaa sen varalta, että

1 §:ssä tarkoitetulle sijoittajalle syntyy tappiota sellaisesta oman pääoman ehtoisestä sijoituksesta, jonka se on tehnyt eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annetun lain 1 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun yritykseen.

Valtiontakuu voidaan antaa myös sijoituskonaisuudelle, joka koostuu useista 1 momentissa tarkoitettuihin yrityksiin tehtävistä sijoituksista (*puitetakuu*).

3 §

Valtiontakuu myönnetään enintään 50 prosentin suuruiselle osalle oman pääoman ehtoisen sijoituksen yhteydessä syntyvästä tappionvaarasta.

4 §

Tämän lain nojalla myönnettyjä takuita saa samanaikaisesti olla voimassa yhteensä enintään 500 miljoonaa markkaa.

5 §

Valtiontakuuun perusteella korvataan 1 §:ssä tarkoitetulle sijoittajalle takuun kattama osa siitä tappiosta, joka takuun kohteena olevasta oman pääoman ehtoisestä sijoituksesta on sijoittajalle syntynyt.

Tappiota katsotaan syntyneeksi myös silloin,

Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

kun sijoituksen realisoinnin yhteydessä sijoituksesta saatu luovutushinta alittaa sijoitetun pääoman.

Sijoittajan luopuessa sijoituksesta ilman vastiketta tai sellaista vastiketta vastaan, joka on ilmeisessä epäsuhteessa sijoituksen arvoon, voidaan korvauksen maksamisen ehtona vaatia, että oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen liittyvät oikeudet siirretään vastaavin ehdoin Valtiontakuukeskukselle. Takuukeskuksella on tällöin oikeus luovuttaa edelleen näin siirretyt oikeudet tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla.

6 §

Takuumaksujen lisäksi voidaan tämän lain mukaisesta sijoituksesta periä takuusopimuksessa sovittu korvaus sijoituksen arvonnoususta. Korvaus on enintään 30 prosenttia siitä takuun kohteena olevan osuuden tuotosta, joka sijoituksesta saadaan.

8 §

Tätä lakia sovelletaan vuosina 1992—2000 myönnettyihin valtiontakuihin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Kauppa- ja teollisuusministeri *Seppo Kääriäinen*

Laki

valtion riskipääomatakuulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion riskipääomatakuista 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun lain (594/92) 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti, 4 §, 5 §:n 1 ja 3 momentti, 6 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä lisätään 5 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Luottolaitosten sekä muiden riskisijoittamista harjoittavien yhteisöjen ja rahastojen osakepääomasijoitusten yhteydessä syntyvän tappionvaaran varalta voidaan myöntää valtiontakuita siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Valtiontakuu voidaan antaa sen varalta, että 1 §:ssä mainitulle sijoittajalle syntyy tappiota sellaisesta osakepääomasijoituksesta, jonka se on tehnyt eräiden elinkeinoalojen valtiontakuksista annetun lain 1 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun yritykseen.

3 §

Valtiontakuu myönnetään enintään 50 prosentin suuruiselle osalle osakepääomasijoituksen yhteydessä syntyvästä tappionvaarasta.

4 §

Tämän lain nojalla myönnettyjä takuita saa samanaikaisesti olla voimassa yhteensä enintään 200 miljoonaa markkaa.

5 §

Valtiontakuuun perusteella korvataan 1 §:ssä tarkoitettulle sijoittajalle takuun kattama osa

Ehdotus

1 §

Luottolaitosten sekä muiden yhteisöjen, rahastojen ja yksityishenkilöiden oman pääoman ehtoisten sijoitusten yhteydessä syntyvän tappionvaaran varalta voidaan myöntää valtiontakuita siten kuin tässä laissa säädetään. Oman pääoman ehtoisella sijoituksella tarkoitetaan tässä laissa osakepääomasijoitusta, pääomalainaa, optiolainaa, voitto-osuuslainaa, vaihtovelkakirjalainaa tai muuta vastaavaa sijoitusta.

2 §

Valtiontakuu voidaan antaa sen varalta, että 1 §:ssä tarkoitettulle sijoittajalle syntyy tappiota sellaisesta oman pääoman ehtoisesta sijoituksesta, jonka se on tehnyt eräiden elinkeinoalojen valtiontakuksista annetun lain 1 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun yritykseen.

Valtiontakuu voidaan antaa myös sijoituskonaisuudelle, joka koostuu useista 1 momentissa tarkoitettuihin yrityksiin tehtävistä sijoituksista (*puitetakuu*).

3 §

Valtiontakuu myönnetään enintään 50 prosentin suuruiselle osalle oman pääoman ehtoisen sijoituksen yhteydessä syntyvästä tappionvaarasta.

4 §

Tämän lain nojalla myönnettyjä takuita saa samanaikaisesti olla voimassa yhteensä enintään 500 miljoonaa markkaa.

5 §

Valtiontakuuun perusteella korvataan 1 §:ssä tarkoitettulle sijoittajalle takuun kattama osa

Voimassa oleva laki

siitä tappiosta, joka takuun kohteena olevasta osakepääomasijoituksesta on sijoittajalle syntynyt.

Sijoittajan luopuessa vastikkeetta tai muodollista vastiketta vastaan sijoituksestaan voidaan korvauksen maksamisen ehtona vaatia, että sijoituksen kohteena olevat osakkeet siirretään vastaavin ehdoin Valtiontakuukeskuskelle. Takuukeskuksella on tällöin oikeus luovuttaa näin siirretyt osakkeet tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla.

Takuumaksujen lisäksi peritään tämän lain mukaisesta valtiontakuusta korvaus sijoituksen arvonnoususta. Korvaus on enintään 30 prosenttia siitä takuun kohteena olevan osuuden voitosta, joka sijoituksen realisoinnin yhteydessä saadaan.

Tätä lakia sovelletaan vuosina 1992—1994 myönnettyihin valtiontakuihin.

Ehdotus

siitä tappiosta, joka takuun kohteena olevasta oman pääoman ehtoisestä sijoituksesta on sijoittajalle syntynyt.

Tappiota katsotaan syntyneeksi myös silloin, kun sijoituksen realisoinnin yhteydessä sijoituksesta saatu luovutushinta alittaa sijoitetun pääoman.

Sijoittajan luopuessa sijoituksestaan ilman vastiketta tai sellaista vastiketta vastaan, joka on ilmeisessä epäsuhteessa sijoituksen arvoon, voidaan korvauksen maksamisen ehtona vaatia, että oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen liittyvät oikeudet siirretään vastaavin ehdoin Valtiontakuukeskuskelle. Takuukeskuksella on tällöin oikeus luovuttaa edelleen näin siirretyt oikeudet tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla.

6 §

Takuumaksujen lisäksi voidaan tämän lain mukaisesta sijoituksesta periä takuusopimuksessa sovittu korvaus sijoituksen arvonnoususta. Korvaus on enintään 30 prosenttia siitä takuun kohteena olevan osuuden tuotosta, joka sijoituksesta saadaan.

8 §

Tätä lakia sovelletaan vuosina 1992—2000 myönnettyihin valtiontakuihin.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*